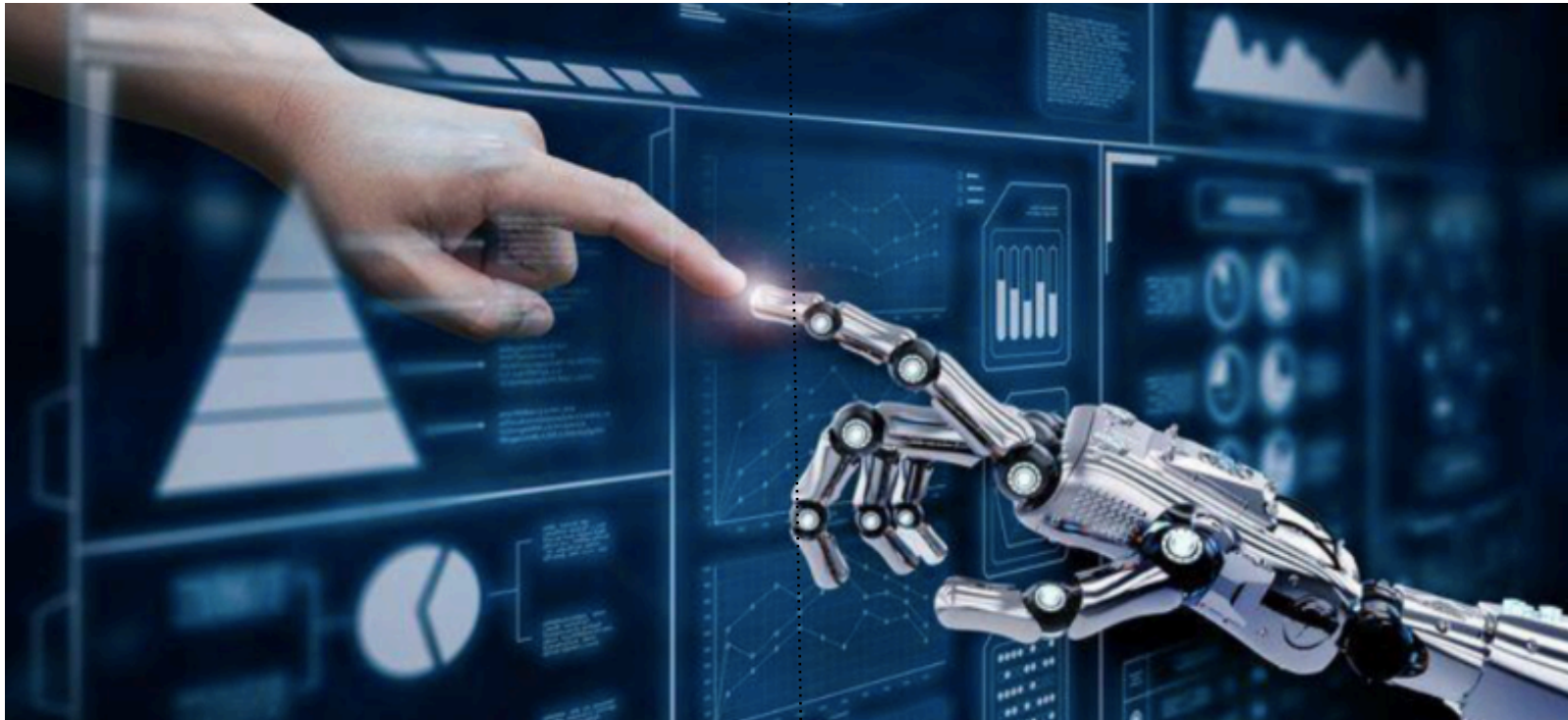

Nacionalinė konferencija

Virtualėjanti dabartis DI ir medijų heterotopijoje

Lietuvos kultūros tyrimų institutas,
Saltoniškių g. 58, Vilnius

2024 m. birželio 19 d.
Pradžia 10 val.

Naglis Kardelis *Ar dirbtinis intelektas pajėgus filosofškai mąstyti?*

Rita Repšienė *Šiuolaikinis Prometėjas, tikimybių teorija ir DI kaip išsilaisvinimo paradoksas*

Aida Savicka *Įtinklintas sociumas: skaitmeninės (ne)erdvės žavesys ir skurdas*

Vytautas Rubavičius *DI: technologinis nemirtingumas ir žmonijos pabaiga*

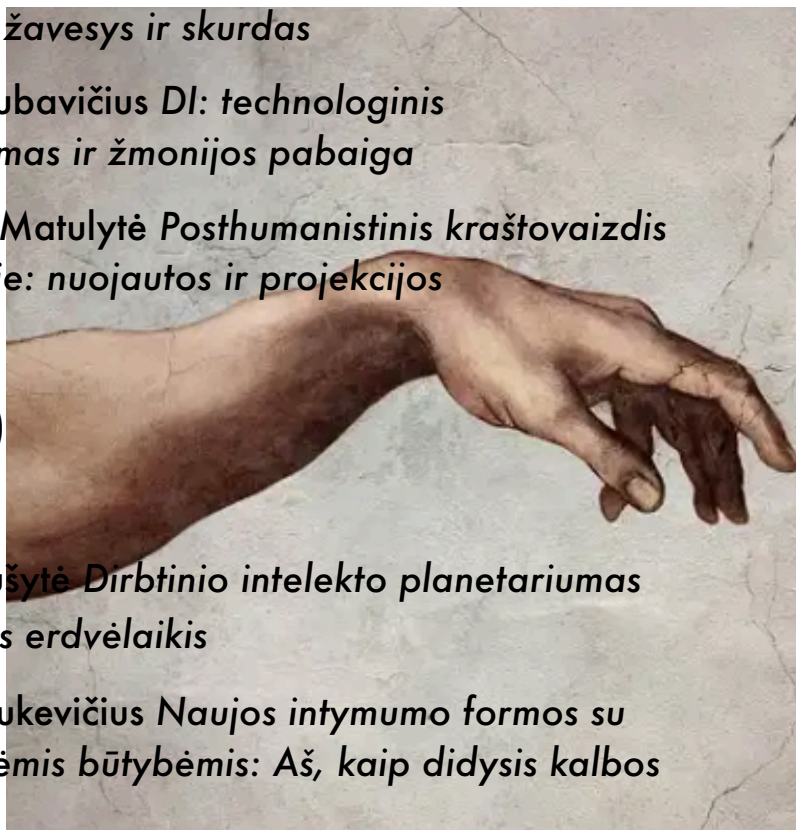
Margarita Matulytė *Posthumanistinis kraštovaizdis fotografijoje: nuoautos ir projekcijos*

(pertrauka)

Agnė Narušytė *Dirbtinio intelekto planetariumas kaip beribis erdvėlaikis*

Ignas Pavliukevičius *Naujos intymumo formos su skaitmeninėmis būtybėmis: Aš, kaip didysis kalbos modelis*

Akvilė Anglickaitė *Netikrumo atpindžiai „Vandenyne“*

Susitelkus ties aktualiomis medijų transformacijų, skaitmeniškumo įsigalėjimo ir virtualėjančios dabarties problemomis bei skatinant pozityvius visuomenės pokyčius, atsiduriame sudėtingų pokyčių laike, kai visa užvaldantis dirbtinis intelektas tampa neatsiejama kasdienių iššūkių dalimi.

2003 metais švedų filosofas Nickas Bostromas darbe „Ethical Issues in Advanced Artificial Intelligence“ pirmą kartą sukonstravo minties eksperimentą taip: įsivaizduokite bendrąjį dirbtinį intelektą (BDI), kuris iš esmės yra beribis savo galia ir intelektu. Šį BDI užprogramavo jo kūrėjai, kurių tikslas – gaminti sąvaržėles. Kodėl kas nors turėtų užprogramuoti galingą DI, kad sukurtų sąvaržėles? Nesijaudinkite – eksperimento esmė yra absurdas. Kadangi BDI yra superintelligentiškas, jis greitai išmoka daryti sąvaržėles iš pačių neįmanomiausių dalykų. Kadangi BDI yra ypač intelektualus, jis gali numatyti ir sužlugdyti bet kokią bandymą jį sustabdyti, tai ir padarys, nes pagrindinė direktyva yra pagaminti daugiau sąvaržėlių. Jei bandysime išjungti BDI, jis sugrįš, nes išjungtas negalės padaryti daugiau sąvaržėlių, ir jis laimės, nes yra itin intelektualus. Galutinis rezultatas? Visa galaktika, įskaitant tave, mane ir visus, kuriuos mes žinome, bus sunaikinta arba paversta sąvaržėlėmis. Neatsitiktinai DI kūrėjas Eliezeris Yudkowsky rašė: „DI tavęs nei nekenčia, nei myli, bet tu esi sudarytas iš atomų, kuriuos jis gali panaudoti kažkam kitam.“ Tiesa, „ChatGPT“, paklaustas apie šį minties eksperimentą, atsakė: „Tai pabrėžia etinių sumetimų ir kontrolės priemonių poreikį kuriant pažangias DI sistemas“.

Nuo „OpenAI“, „Microsoft“, „Google“ iki „Meta“ DI verslo įmonės dalyvauja žiauriuose lenktynėse: dėl duomenų, dėl skaičiavimo galios, dėl žmogaus talento, dėl rinkos dalies ir galiausiai dėl pelno. Tie tikslai yra jų sąvaržėlės, o tai, ką jie daro dabar, kai į DI pramonę patenka šimtai milijardų dolerių, yra viskas, ką jie gali, kad juos maksimaliai padidintų.

Problema ta, kad maksimalizavimas, kaip rodo sąvaržėlės scenarijus, kitam palieka labai mažai vietos. Tai, ką šios įmonės galiausiai nori pagaminti, yra galutinis atsakymas – DI produktai, galintys atsakyti į kiekvieną klausimą ir atlikti kiekvieną užduotį, kurią gali įsivaizduoti vartotojai. Nesvarbu, ar tai „Google“ DI apžvalgos funkcija, kuria siekiama panaikinti poreikį iš tikrųjų: spustelėti nuorodą žiniatinklyje – „leisk „Google“ atlikti „Google“ už jus“, kaip buvo devizas neseniai vykusiame bendrovės kūrėjų renginyje – ar „ChatGPT“ su prieiga į visas karščiausias naujienas, norimas galutinis rezultatas yra visa žinantis orakulas. Užduokite klausimą ir gausite atsakymą – tarp rašytojų ar internetinių „pagalbininkų“ jokių „įkyrių“ sustojimų.